

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

Факультет комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії
Кафедра кібербезпеки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
Ігор БАРАН
«01» 10 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“СУЧАСНІ ПОШУКОВІ СИСТЕМИ ТА БІБЛІОГРАФІЯ”

галузь знань 12 Інформаційні технології

рівень вищої освіти перший рівень (бакалавр)

спеціальність 122 Комп'ютерні науки

освітня програма Комп'ютерні науки

спеціалізація _____

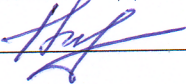
вид дисципліни обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки

Тернопіль - 2024

Робоча програма з навчальної дисципліни «Сучасні пошукові системи та бібліографія» для студентів спеціальності 122 – Комп'ютерні науки факультету комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії.

«28» серпня 2024 р. 9 с.

Розробник: доктор філософії, старший викладач КБ

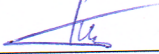
 / Тарас ЛЕЧАЧЕНКО

Робоча програма розглянута та схвалена кафедрою кібербезпеки, протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри кібербезпеки / Наталія ЗАГОРОДНА

Робоча програма розглянута та схвалена НМК факультету комп'ютерно-інформаційних систем і програмної інженерії,

протокол № 1 від « 02» вересня 2024р.

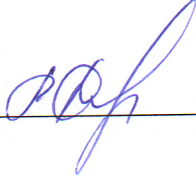
Секретар НМК / Богдана МЛИНКО

Робоча програма погоджена:

Спеціальність 122 – Комп'ютерні науки

Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти за спеціальністю 122 « Комп'ютерні науки» галузі знань 12 «Інформаційні технології»

Завідувач випускової кафедри / Ігор БОДНАРЧУК

Гарант освітньої програми / Леся ДМИТРОЦА

1. Структура навчальної дисципліни

Показник	Всього годин (денна форма навчання)	Всього годин (заочна форма навчання)
Кількість кредитів/годин	4 / 120	4 / 120
Аудиторні заняття, год.	48	10
Самостійна робота, год.	72	110
Аудиторні заняття:		
• лекції, год.	32	4
• лабораторні заняття, год.	16	6
• практичні заняття, год.	-	-
• семінарські заняття, год.	-	-
Самостійна робота:		
опрацювання теоретичного матеріалу	32	64
опрацювання окремих розділів програми, які не виносяться на лекції	16	16
виконання лабораторних робіт	16	16
виконання контрольних завдань	-	-
виконання індивідуальних завдань	-	-
виконання курсових проектів (робіт)	-	-
підготовка до тестування	8	14
Підсумковий контроль	Залік	Залік

Частка годин самостійної роботи студента:

денна форма навчання - 60 %.

заочна форма навчання - 92 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1 Мета дисципліни «Сучасні пошукові системи та бібліографія» полягає у формуванні загальнонавчальних компетентностей ефективного пошуку інформації; критичного оцінювання, впорядкування результатів пошуку; написання документів з використанням знайдених джерел інформації. Оскільки курс розроблений для майбутніх фахівців з комп'ютерних наук, проводиться пошук інформації з галузі професійної діяльності.

2.2 Завдання навчальної дисципліни полягають у оволодінні методиками пошуку академічної інформації, знання видів плагіату та розуміння недопустимості плагіату, формування умінь користування програмним забезпеченням для коректного цитування літературних джерел, формування умінь знаходити різні види інформації у відкритих джерелах (Open Source Intelligence - OSINT), що уможливить ефективне вирішення завдань з кібербезпеки у майбутній професійній діяльності

За результатами вивчення дисципліни студент повинен продемонструвати такі результати навчання:

- 1) визначати інформаційні потреби;
- 2) розробляти стратегію пошуку;
- 3) проводити пошук загальної та спеціальної інформації;
- 4) вести журнал пошуку;
- 5) проводити оцінювання результатів пошуку та зберігати їх у програмах-менеджерах знайдених джерел;
- 6) коректно цитувати знайдену інформацію для написання документів, уникаючи плагіату;

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів загальних та фахових **компетентностей**.

Пререквізити: студенти повинні володіти базовими знаннями інтернет-технологій, уміннями опрацьовувати документи у текстових процесорах, встановлювати програмне забезпечення. Необхідні базові знання з дисципліни Інформатика освітньої програми загальної середньої освіти.

Загальні компетентності (КЗ):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 13. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Програмні **результати навчання (ПР)** згідно освітньої програми:

ПР1. Застосовувати знання основних форм і законів абстрактно-логічного мислення, основ методології наукового пізнання, форм і методів вилучення, аналізу, обробки та синтезу інформації в предметній області комп'ютерних наук.

ПР22. Вміти критично мислити, обґрунтовувати та відстоювати власні світоглядні позиції, дотримуючись морально-етичних принципів, володіти культурою збереження та підтримки свого фізичного та ментального здоров'я.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№	Тема заняття та короткий зміст	Кількість годин	Заочна форма
1.	Тема 1. Визначення стратегії пошуку в Інтернет. Випадковий пошук. Пошук за блоками теми. Пошук за цитованою літературою	2	1
2.	Тема 2. Програма Менделей – менеджер результатів пошуку. Робота з веб-версією, десктоп додатком Менделей та плагіном для Microsoft Word. Додавання цитат до тексту, формування списку літератури. Цитування у різних стилях (APA, MLA, Chicago).	4	1
3.	Тема 3. Аналіз та оцінювання результатів пошуку. Критерії якості публікації: h-індекс авторів та рецензентів, видавництво, дата публікації, аудиторія, цитування публікації. Google scholar.	4	1
4.	Тема 4. Уникнення плагіату. Поняття та види плагіату. Недопустимість академічного плагіату та відповідальність за нього. Коректне цитування джерел як засіб уникнення плагіату.	4	1
5.	Тема 5. Булеві оператори та спеціальні символи для побудови пошукових запитів. Булеві оператори ТА, АБО, НЕ. Використання спеціальних символів ? та *. Вибір пошукових термінів із тезауруса. Розширений пошук в Google, інституційних репозиторіях, онлайн бібліотеках.	4	-
6.	Тема 6. Пошукові дорки. Дорки як оператори розширеного пошуку. Синтаксис Google-дорків. Поняття про дорки інших пошукових систем. Google дорки та кіберрозвідка.	2	-
7.	Тема 7. Види наукової літератури. Первинна, вторинна наукова література, методологічна література та науково-популярна література.	2	-
8.	Тема 8. Стилі цитування. Національний стандарт України (ДСТУ 8302:2015). Бібліографічне посилання. Загальні положення та	4	-

	правила складання. Стиль APA, стиль MLA, стиль Chicago.		
9.	Тема 9. Вибір інформаційних ресурсів відповідно до інформаційних потреб. Визначення інформаційних потреб, пошук у відповідних джерелах, оцінювання знайденої інформації, ефективна комунікація із споживачами інформаційного продукту.	2	-
10.	Тема 10. Пошук у видимому і невидимому вебі. Пошук у закритих базах даних. Пошук у Даркнеті. Поняття кіберпростору та інформаційного простору. Поняття кібертероризму. Форум як середовище професійного розвитку та співпраці. Блог як ресурс актуальної інформації. Професійно-зорієнтовані форуми та блоги.	4	-
Усього годин		32	4

3.2. Лабораторні заняття

№	Тема заняття	Кількість годин	Заочна форма
1.	ЛР1. Стратегія пошуку. Заповнення журналу пошуку із використанням різних стратегій пошуку.	1	1
2.	ЛР2. Mendeley. Ознайомлення з системою менеджменту літературних джерел, використання автоматизованих інструментів цитування та пошуку наукових джерел.	2	1
3.	ЛР3. Оцінювання результатів. Критичне оцінювання знайденої інформації відповідно до встановлених критеріїв.	2	2
4.	ЛР4. Уникнення плагіату. Написання реферату з використанням академічних правил цитування.	2	2
5.	ЛР5. Розширений пошук. Пошук інформації із використанням операторів розширеного пошуку в Google та Google scholar, інституційних репозиторіях, онлайн бібліотеках.	1	-
6.	ЛР 6. Пошукові дорки. Підготовка реферату на основі інформації знайденої за допомогою google дорків. Документування використаних дорків.	2	-
7.	ЛР 7. Види наукової літератури. Знаходження первинної та вторинної літератури за темою пошуку.	1	-
8.	ЛР 8. Стилї цитування. Написання реферату із використанням стилів цитування APA, стиль MLA,	2	-

	стиль Chicago. Оформлення парафразу, анотування, цитування.		
9.	ЛР 9. Вибір інформаційних ресурсів відповідно до інформаційних потреб, підготовка презентації згідно моделі Assertion - Evidence.	2	-
10.	ЛБ 10. Пошук у видимому і невидимому вебi. Пошук у закритих базах даних. Пошук у Даркнеті. Пошук на форумах та у блогах.	1	-
Усього годин		16	6

3.3. Самостійна робота очна форма

№	Найменування робіт	Кількість годин
1.	Опрацювання матеріалу лекцій.	16
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу, що не виноситься на лекції.	16
3.	Підготовка до захисту лабораторних робіт №1-8.	32
4.	Підготовка до тесту №1.	4
5.	Підготовка до тесту №2.	4
Усього годин		72

3.4. Самостійна робота заочна форма

№	Найменування робіт	Кількість годин
1.	Опрацювання матеріалу лекцій.	32
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу, що не виноситься на лекції.	32
3.	Підготовка до захисту лабораторних робіт №1-8.	32
4.	Підготовка до тесту №1.	7
5.	Підготовка до тесту №2.	7
Усього годин		110

4. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Форма підсумкового семестрового контролю – залік.

Підсумкова семестрова оцінка заліку складається з суми балів, отриманих студентом при проведенні проміжних (модульних) контролів рівня засвоєння

теоретичних знань (за перший та другий модулі) та отриманих балів за лабораторні роботи.

За виконання 10-ти лабораторних робіт студент отримує 40 балів.

За успішне проходження Тесту №1 студент отримує 20 балів, Тесту №2 – 15 балів.

Форма підсумкового семестрового контролю – залік .

Модуль 1			Модуль 2			Підсумковий контроль	Разом з дисципліни
Аудиторна та самостійна робота			Аудиторна та самостійна робота				
Теоретичний курс (тестування)	Лабораторна робота		Теоретичний курс (тестування)	Лабораторна робота			
20	20		15	20		25	
№ лекції	Види робіт	К-ть балів	№ лекції	Види робіт	К-ть балів		
Тема 1	Лабораторна робота №1	4	Тема 6	Лабораторна робота №6	4		
Тема 2	Лабораторна робота №2	4	Тема 7	Лабораторна робота №7	4		
Тема 3	Лабораторна робота №3	5	Тема 8	Лабораторна робота №8	4		
Тема 4	Лабораторна робота №4	8	Тема 9	Лабораторна робота №9	4		
Тема 5	Лабораторна робота №5	4	Тема 10	Лабораторна робота №10	4		

5. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний курс «Сучасні пошукові системи та бібліографія» для студентів спеціальностей 122 «Комп'ютерні науки», в системі електронного навчання Atutor (ID: ID4467, лектор - Лечаченко Т.А.), який містить:

- актуальний **календарний план** проходження дисципліни;
- терміни **захисту лабораторних робіт** та систему оцінювання;
- терміни проходження тренувальних та підсумкових **тестів**;
- усі актуальні оголошення, опитування, рекомендації, тощо.

6. Рекомендована література

Базова

1. Michael Bazzell. Open Source Intelligence Techniques: Resources for Searching and Analyzing Online Information. CreateSpace Independent Publishing Platform, Jan 26, 2018. 476 p.
2. Nicole Hennig. Power Searching the Internet: The Librarian's Quick Guide. ABC-CLIO, 2018 - 103 p.
3. Debajyoti Mukhopadhyay. Web Searching and Mining, Springer, 2018. - 166 p.

Допоміжна

4. Jeffrey Frank Jones. Publications Combined: Studies In Open Source Intelligence (OSINT), 2019. - 1610 c.
5. Deborah E. Bouchoux . Concise Guide to Legal Research and Writing. Wolters Kluwer Law & Business, 2019. - 528 p.
7. Maggie Murphy. Teaching First-Year College Students: A Practical Guide for Librarians. Rowman & Littlefield, 2019. - 204 p